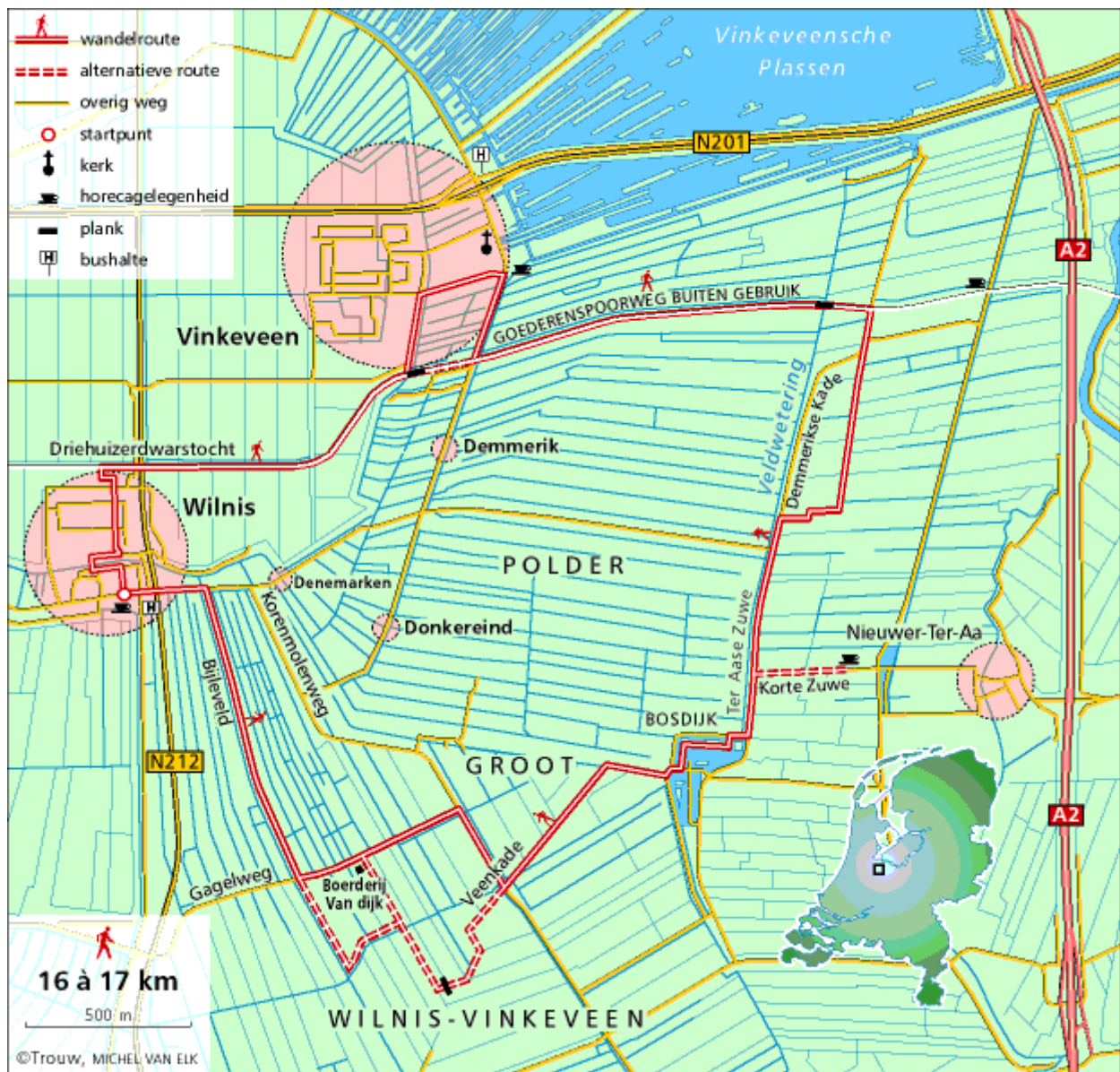

Vinkeveen - Demmerikroute 16/17km

Er ligt een plank over de Veldwetering, midden in de oer-Hollandse polder bij Vinkeveen. Een plank waar vroeger een spoorbruggetje was en een treintje over het baanvak tussen Vinkeveen en Nieuwersluis boemelde. Wat zal het zijn? Vier meter lang, vijftig centimeter breed misschien. Zwiëpt niet door, is goed geïmpregneerd, een prima stukje hout. Dat zeg ik, Gamma.

Zónder die plank zouden wij deze wandeling niet kunnen maken. Dan kon je hoogstens twee kilometer de voormalige spoorbaan aflopen en weer twee kilometer terug. Zou je kunnen bramen plukken op het eind, een potje vrijen want-er-komt-toch-niemand-op-het-laatste-stuk, twee keer dezelfde route doen.

Wie de plank daar heeft gelegd, en stevig vastgeschroefd aan de stenen brughoofden, is onduidelijk. Dat weet zelfs de ambtenaar op het gemeentehuis van De Ronde Veenen niet. De al bijna twintig jaar verstoten spoorbaan is eigendom van NS. Het Haarlemmermeerlijntje was van NS en het ijzeren bruggetje was van NS. Dan moet de plank ook wel van NS zijn. Of niet. Maar als het bedrijf 'm morgen weghaalt, mag niemand er wat van zeggen. Alleen: wég is dan de wandeling.

Zo'n doodgewoon eindje hout, waar de doe-het-zelfzaken vol mee liggen, is dus bepalend of je een rondwandeling door de polders van de Oude Venen kunt maken. De planklegger zij geprezen, al zal iemand van de Familie Spoor er zeker niet de hand in hebben gehad. Misschien zitten

wandelliefhebbers in Vinkeveen en Wilnis er wel achter. Of anders vrijwilligers van Te Voet, de landelijke belangenvereniging van wandelaars die ijvert voor het behoud of openstellen van onverharde paden en oplossingen zoekt voor knelpunten in wandelroutes, zoals deze ommegang bij Vinkeveen.

De Veldwetering is voorlopig dus een zorg minder voor Te Voet. Maar er ontbreekt nóg een brug in de oude spoordijk, vlak bij Vinkeveen. Hier passeren geregeld zeilboten met masten en is een plank geen haalbare kaart. Een draaibruggetje zou kunnen, maar dat is nogal kostbaar. Een bootje waarmee je jezelf aan een ketting kunt overhalen, is een betere optie, suggereert de ambtenaar van de gemeente.

In de laatste twee weekenden van september komt er op initiatief van Te Voet een provisorische oplossing. Dan wordt dit rondje Groene Hart super. Daarna moeten wandelaars weer gewoon omlopen via Vinkeveen, over hetzelfde asfalt waar fietsers en auto's rijden. Eén kilometer maar, maar toch. Het geeft weer eens aan dat het vaak simpele voorzieningen zijn die het wandelen aantrekkelijk maken, of niet dus.

Neem de spoordijk tussen Wilnis en Vinkeveen, waar we na een kriskrasje door de nieuwbouw van Wilnis aan beginnen. Er is niks mis met die oude spoorbaan. Het bord 'Levensgevaarlijk terrein' ter hoogte van de provinciale weg N212 slaat werkelijk nergens op, hoogstens op de drukke weg zelf waar geheel in de geest van de nieuwe minister van verkeer en waterstaat stelselmatig tien kilometer te hard wordt gereden. Voor wandelaars ligt de dijk er prima bij; maaien is nauwelijks nodig, dat doen de wandelschoenen wel. De gemeente wil het terrein graag overnemen van NS, maar het voormalige staatsbedrijf wenst naar verluidt (vóór de euro) drie miljoen gulden voor de grond te vangen, terwijl De Ronde Veenen maar één miljoen wil of kan opbrengen. Voorlopig niks aan doen dus, gewoon laten liggen. Prachtige stationnetjes bouwden ze vroeger langs de spoordijken; geluksvogels in Wilnis en Vinkeveen houden het uitgerangeerde erfgoed goed in stand.

Bij de Demmerikse Kade moeten we rechts, maar niet voor lang. De verharde weg buigt naar rechts, de route gaat rechtdoor over een ruige bedoening die nog steeds aan de terreur van asfalt is ontsnapt. Dit soort kades -verderop komen ook de zuwes (vroeger voetpaden door het moeras in de vorm van naast elkaar gelegen boomstammetjes)- is karakteristiek voor het Hollands middengebied. Ze zijn aangelegd bij de ontginning van het gebied, soms duizend jaar geleden. Het moet een drukte van belang geweest zijn in de zeventiende eeuw, toen hier in rap tempo turf werd gewonnen voor de kacheltjes in de grote steden. Daarbij ontstonden brede sloten en waterpartijen, tot leedwezen van de overheid die zo wel erg veel landbouwgrond kwijtraakte. Er werden allerlei regels opgesteld om het turfsteken te beteugelen, maar de bevolking trok zich daar soms weinig van aan. Men waarschuwde elkaar met seinvlaggen, als er controle in aantocht was. Daar herinneren de scherpe bochten in de Veenkade aan, die we na de Bosdijk een eind belopen: zo zag men ongewenst bezoek al van ver aankomen.

Bij de kruising met de verharde Korenmolenweg ligt het Armenland, een stuk grond waarvan de opbrengst op last van de Heer van Ruwiel in de vorm van brood werd uitgedeeld aan de 'buitenarmen' -middeleeuwse daklozen. Omdat het land niet bemest mocht worden en er een kruidenrijke vegetatie groeide, was het hooi zeer gezond voor het vee. Het land kwam in 1964 in handen van Staatsbosbeheer, die bemesting nog steeds achterwege laat. En uit het fonds De Buitenarmen krijgen alle huishoudens van Portengen-Noordeinde altijd nog een paar weken per jaar gratis armenbrood.

De Veenkade loopt door als 'fietspad zonder gladheidsbestrijding'. Twee weekeinden lang ligt er in de scherpste bocht van dat pad een plank over de sloot en kunnen wandelaars dwars door de weilanden over hekjes of langs de slootkant, naar de Gagelweg lopen. Dat is te danken aan boer Van Dijk, een agrariër met een wandelhart (en een kaasboerderij). In de rest van het jaar moeten we omlopen over de Korenmolenweg en Gagelweg. Het laatste stuk naar Wilnis is een voetpad over de weilanden langs de Bijleveld, een afwateringskanaal sinds 1413 en later ook gebruikt als kanaal voor de scheepvaart tussen Amsterdam en de Oude Rijn. De grond is hier wat bonkig, en aan het einde van deze poldertocht vinden de voeten dat niet zo lekker meer. Maar de ervaring om zo vrij door de wijde wereld te kunnen stappen is ongeëvenaard.

En geen wolkie in de lucht, schreef Annie M.G. Schmidt voor 'Ja zuster, nee zuster'. En een bootje in het riet. En geen auto op de weg, want die had je toen nog niet - helemaal naar Vinkeveen. Dat kan nog. Als die planken nog eens permanente bruggetjes worden.

Vanwege de Groene Maand organiseert de vereniging van wandelaars 'Te Voet' op 21, 22, 28 en 29 september wandelingen in het land om aandacht te vragen voor het behoud van onverharde paden en het openstellen van mooie routes. Een daarvan is een begeleide rondwandeling van 16km, die steeds om 11 uur begint bij de snackbar, Dorpsstraat36 in Wilnis. Voor de gelegenheid zijn onderweg voorzieningen aangebracht die de wandeling extra aantrekkelijk maken. Ook verder in het jaar is het een mooie tocht (met iets meer asfalt, 17km). Wilnis is bereikbaar met bus 140 vanuit Utrecht en Haarlem, en met bus 126 vanuit Woerden en Amsterdam-Holendrecht